HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

4 octombrie 2024*

„Trimitere preliminară – Resurse proprii ale Uniunii Europene – Protecția intereselor financiare ale Uniunii – Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 – Articolul 2 punctul 36 – Noțiunea de «neregulă» – Articolul 143 alineatul (2) – Prejudiciu la adresa bugetului Uniunii prin imputarea unei cheltuieli necorespunzătoare – Stabilirea ratei de corecție financiară aplicabile – Barem de rate forfetare de corecție – Principiul proporționalității”

În cauza C-175/23,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Administrativen sad Veliko Tarnovo (Tribunalul Administrativ din Veliko Târnovo, Bulgaria), prin decizia din 8 martie 2023, primită de Curte la 21 martie 2023, în procedura

Obshtina Svishtov

împotriva

Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh” 2014–2020

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul N. Piçarra (raportor), președinte de cameră, și domnii N. Jääskinen și M. Gavalec, judecători,

avocat general: doamna T. Ćapeta,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru guvernul eston, de M. Kriisa, în calitate de agent;

– pentru Comisia Europeană, de D. Drambozova și J. Hradil, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatei generale,

* Limba de procedură: engleza.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 2 punctul 36 și a articolului 143 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO 2013, L 347, p. 320).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Obshtina Svishtov (comuna Svishtov, Bulgaria), pe de o parte, și Rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh" 2014-2020 (șeful autorității de management al programului operațional „Regiuni în curs de dezvoltare" 2014-2020) (denumită în continuare „autoritatea de management"), pe de altă parte, în legătură cu decizia prin care acesta din urmă a impus comunei respective o corecție financiară ca urmare a încălcării normelor de desemnare a unui ofertant în cadrul atribuirii unui contract de achiziții publice.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 1303/2013

3 În conformitate cu considerentul (120) al Regulamentului nr. 1303/2013, „[p]entru a asigura securitatea juridică pentru statele membre, este recomandabil să se stabilească modalitățile și procedurile specifice pentru corecțiile financiare de către statele membre și de către Comisia [Europeană] în ceea ce privește fondurile […], respectându-se principiul proporționalității".

4 Intitulat „Definiții", articolul 2 din acest regulament prevede la punctele 36 și 37:

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

36. «neregulă» înseamnă orice încălcare a dreptului Uniunii sau a dreptului național în legătură cu aplicarea sa care rezultă dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui operator economic implicat în implementarea fondurilor […], care are sau ar putea avea ca efect un prejudiciu la adresa bugetului Uniunii prin imputarea unei cheltuieli necorespunzătoare bugetului Uniunii;

37. «operator economic» înseamnă orice persoană fizică sau juridică sau o altă entitate care participă la implementarea asistenței din fonduri […], cu excepția unui stat membru care își exercită prerogativele în calitate de autoritate publică".

5 Articolul 143 din regulamentul menționat, intitulat „Corecții financiare efectuate de statele membre”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Statele membre sunt în primul rând responsabile pentru investigarea neregulilor și pentru efectuarea corecțiilor financiare necesare, precum și pentru recuperarea creditelor. În cazul unei nereguli sistemice, statul membru își extinde investigațiile la toate operațiunile care ar putea fi afectate.

(2) Statele membre efectuează corecțiile financiare necesare pentru neregulile individuale sau sistemice constatate în operațiuni sau în programele operaționale. Corecțiile financiare constau în anularea totală sau parțială a contribuției publice la un program operațional sau la o operațiune. Statul membru ține seama de natura și de gravitatea neregulilor și a pierderii financiare care rezultă pentru fonduri […] și aplică o corecție proporțională. […]”

6 Articolul 144 din același regulament, intitulat „Criterii ale corecțiilor financiare”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Comisia efectuează corecțiile financiare prin intermediul actelor de punere în aplicare, prin anularea, integrală sau parțială, a contribuției UE la un program operațional […], în cazul în care, după efectuarea examinărilor necesare, ajunge la concluzia că:

[…]

(b) un stat membru nu s-a achitat de obligațiile sale în temeiul articolului 143 înaintea deschiderii procedurii de corecție în temeiul prezentului alineat;

[…]

Comisia își întemeiază deciziile privind corecțiile financiare pe cazurile individuale de nereguli identificate și ține seama de situația în care o neregulă este sistemică. În cazul în care nu este posibil să se cuantifice cu exactitate valoarea cheltuielilor care prezintă nereguli și care au fost imputate fondurilor […], Comisia aplică o corecție financiară forfetară sau extrapolată.

(2) Comisia, în cazul în care decide asupra unei corecții, în conformitate cu alineatul (1), respectă principiul proporționalității, ținând seama de natura și de gravitatea neregulii, precum și de amploarea și de implicațiile financiare ale deficiențelor din sistemele de gestiune și control constatate în cazul programului operațional.”

Orientările Comisiei din 2019

7 În conformitate cu punctul 1.4 din Decizia C(2019) 3452 final a Comisiei din 14 mai 2019 de stabilire a orientărilor pentru determinarea corecțiilor financiare care trebuie aplicate cheltuielilor finanțate de Uniune în cazul nerespectării normelor în materie de achiziții publice (denumite în continuare „Orientările Comisiei din 2019”), intitulat „Criterii care trebuie avute în vedere la stabilirea unei rate proporționale de corecție”, „în cazul în care, din cauza naturii neregulii, nu este posibilă cuantificarea precisă a impactului financiar, dar neregula poate, ca atare, să aibă un impact bugetar, Comisia poate calcula valoarea corecției aplicabile luând în considerare trei criterii, și anume natura și gravitatea […] neregulilor și pierderea financiară rezultată asupra fondurilor. Această abordare presupune că aplicarea de corecții financiare pe baza unui barem de rate forfetare enumerate în secțiunea 2 din prezentele orientări (5 %, 10 %,

25 % și 100 %) respectă principiul proporționalității. Această situație nu aduce atingere faptului că calcularea valorii finale a corecției care trebuie aplicată ar trebui să țină seama de toate caracteristicile neregulii constatate în raport cu elementele luate în calcul la stabilirea unei ratei forfetare specifice […]”.

Dreptul bulgar

8 Potrivit articolului 70 alineatul 1 punctul 9 din Zakon za upravlenie na sredstvata ot evropeyskite fondove pri spodeleno upravlenie (Legea privind gestionarea resurselor din fonduri europene cu gestiune partajată, DV nr. 101 din 22 decembrie 2015, titlu modificat – DV nr. 51 din 1 iulie 2022), în versiunea aplicabilă litigiului principal (DV nr. 52 din 9 iunie 2020) (denumită în continuare „ZUSEFSU”), „sprijinul financiar care provine din [fondurile structurale și de investiții europene] poate fi anulat, în tot sau în parte, printr-o corecție financiară ca urmare a unei nereguli care constituie o încălcare a normelor de desemnare a unui ofertant câștigător prevăzute în capitolul 4, săvârșită printr-o acțiune sau printr-o omisiune a beneficiarului, care are sau ar putea avea ca efect prejudicierea resurselor [fondurilor structurale și de investiții europene]”. Potrivit articolului 70 alineatul 2 din ZUSEFSU, „cazurile de nereguli care determină corecții financiare în temeiul alineatului 1 punctul 9 sunt indicate într-un act normativ al Consiliului de Miniștri”.

9 Articolul 1 punctul 1 din Naredba za posochvane na nerednosti, predstavlyavashti osnovania za izvarshvane na finansovi korektsii, i protsentnite pokazateli za opredelyane razmera na finansovite korektsii po reda na Zakona za upravlenie na sredstvata ot Evropeyskite strukturni i investitsionni fondove (Decretul privind stabilirea neregulilor care justifică aplicarea unor corecții financiare și procentele care servesc la stabilirea cuantumului corecțiilor financiare în temeiul Legii privind gestionarea resurselor din fonduri europene cu gestiune partajată (DV nr. 27 din 31 martie 2017), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumit în continuare „decretul”), prevede „cazurile de nereguli care constau în încălcări ale normelor de desemnare a unui contractant în temeiul celui de al patrulea capitol [din ZUSEFSU], ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni a beneficiarului, care au sau ar avea ca efect prejudicierea resurselor fondurilor structurale și de investiții europene […] și care constituie motive de corecție financiară în temeiul articolului 70 alineatul 1 punctul 9 [din ZUSEFSU]”.

10 În temeiul articolului 2 alineatele 1 și 2 din decret, neregulile prevăzute la articolul 1 punctul 1 și ratele corecțiilor financiare care le sunt aplicabile figurează în anexa nr. 1 la acest decret, inclusiv cele săvârșite înainte de intrarea în vigoare a Legii privind achizițiile publice.

Litigiul principal și întrebările preliminare

11 În temeiul unui acord încheiat cu autoritatea de management, comuna Svishtov a beneficiat de un grant privind un proiect în cadrul programului operațional „Regiuni în curs de dezvoltare” 2014-2020, finanțat în parte din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR).

12 În vederea realizării acestui proiect, comuna Svishtov, în calitate de autoritate contractantă, în temeiul legii naționale privind contractele de achiziții publice, a lansat o procedură deschisă de cerere de ofertă pentru două loturi. La finalul acestei proceduri, au fost semnate două contracte cu cei doi operatori economici declarați, fiecare, adjudecatar al unuia dintre aceste loturi.

13 Cu ocazia unui control efectuat în urma unei semnalări, autoritatea de management a constatat o neregulă care afectează procedura menționată. Prin decizia din 18 februarie 2022, această autoritate a aplicat, în consecință, acestei comune o corecție financiară care se ridica la 10 % din cuantumul grantului acordat.

14 Prin hotărârea din 28 aprilie 2022, Administrativen sad Veliko Tarnovo (Tribunalul Administrativ din Veliko Târnovo, Bulgaria), sesizat cu o acțiune formulată de comuna Svishtov, a anulat această decizie pentru motivul că nu fusese încălcată nicio dispoziție din legea națională privind achizițiile publice și că, așadar, procedura de atribuire a contractului de achiziții publice de lucrări nu era afectată de nereguli.

15 Autoritatea de management a declarat recurs împotriva acestei hotărâri la Varhoven administrativen sad (Curtea Administrativă Supremă, Bulgaria), care, fără a infirma hotărârea menționată, a considerat că faptele în litigiu constituiau o neregulă de altă natură, rezultată dintr-o încălcare a dispozițiilor anexei nr. 1 la decret, pentru care era prevăzută o altă cotă de corecție financiară.

16 Ca urmare a unei noi semnalări, autoritatea de management a efectuat un nou control al gestiunii proiectului, care a condus-o la constatarea unei nereguli rezultate din încălcarea normelor de atribuire a contractelor de achiziții publice. Printr-o decizie din 14 noiembrie 2022, aceasta a aplicat comunei Svishtov o corecție financiară reprezentând 5 % din costurile eligibile din cele două contracte încheiate cu operatorii economici.

17 Comuna menționată a formulat o acțiune împotriva acestei decizii la Administrativen sad Veliko Tarnovo (Tribunalul Administrativ din Veliko Târnovo), care este instanța de trimitere.

18 Această instanță subliniază că autoritatea de management a constatat existența unei nereguli, în sensul anexei nr. 1 la decret, fără a examina dacă bugetul Uniunii suferise sau putea suferi o pierdere și fără a avea în vedere gravitatea încălcării în cauză, aplicând cota de corecție financiară corespunzătoare prevăzută de această anexă.

19 Potrivit instanței de trimitere, deși articolul 70 alineatul 1 punctul 9 din ZUSEFSU este conform cu articolul 2 punctul 36 din Regulamentul nr. 1303/2013 în ceea ce privește definiția noțiunii de neregulă, în schimb, articolul 70 alineatul 2 din ZUSEFSU și articolul 2 din decret „instituie în practică o prezumție irefragabilă potrivit căreia încălcările legii naționale (inclusiv normele care reglementează atribuirea contractelor de achiziții publice) enumerate în [acest decret] sunt *a priori* considerate nereguli [în sensul articolului 2 punctul 36 din acest regulament], ceea ce cuprinde de asemenea prezumția de prejudiciu real sau probabil legat de săvârșirea acestor încălcări, precum și prezumția unei legături de cauzalitate între încălcare și prejudiciu sau riscul de prejudiciu”.

20 Având în vedere că potrivit acestei instanțe, reglementarea națională aplicabilă impune autorității de management să stabilească cuantumul corecției financiare datorate numai pe baza ratei forfetare prevăzute în anexa menționată mai sus, această instanță ridică problema dacă o asemenea reglementare garantează pe deplin aplicarea principiului proporționalității, astfel cum rezultă din articolul 143 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1303/2013.

21 În aceste condiții, Administrativen sad Veliko Tarnovo (Tribunalul Administrativ din Veliko Târnovo) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Având în vedere interpretarea logică și teleologică a articolului 2 punctul 36 și a articolului 143 alineatul (2) din Regulamentul [nr. 1303/2013], este compatibilă [cu dreptul Uniunii] o reglementare națională precum cea rezultată din dispozițiile coroborate ale articolului 70 alineatul 2 din […] ZUSEFSU și ale articolului 2 alineatele 1 și 2 din decret […] care instituie prezumția existenței unei nereguli ori de câte ori există o încălcare a normelor – enumerate într-o listă stabilită pe cale normativă – privind atribuirea contractelor de achiziții publice?

2) Ținând seama de cerința individualizării fiecărei încălcări concrete și specifice a unei dispoziții din materia achizițiilor publice, reglementarea națională [rezultată] din dispozițiile articolului 70 alineatul 2 din ZUSEFSU coroborat cu articolul 2 alineatele 1 și 2 din decret […] respectă principiul proporționalității care figurează la articolul 143 alineatul (2) a [treia] teză din Regulamentul [nr. 1303/2013?]”

Cu privire la întrebările preliminare

22 Prin intermediul celor două întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 143 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1303/2013 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia orice încălcare a normelor de atribuire a contractelor de achiziții publice constituie o „neregulă” în sensul articolului 2 punctul 36 din acest regulament, care determină în mod automat aplicarea unei corecții financiare al cărei cuantum este determinat în temeiul unui barem prestabilit de rate forfetare de corecție.

23 În primul rând, noțiunea de „neregulă” este definită la articolul 2 punctul 36 din Regulamentul nr. 1303/2013 ca fiind orice încălcare a unei dispoziții a dreptului Uniunii sau a dreptului național privind aplicarea acestei dispoziții, care rezultă dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui operator economic care are sau ar putea avea ca efect un prejudiciu la adresa bugetului general al Uniunii prin imputarea unei cheltuieli necorespunzătoare acestui buget. Existența unei astfel de nereguli presupune așadar întrunirea a trei condiții, și anume o încălcare a dreptului aplicabil, o acțiune sau o omisiune a unui operator economic aflată la originea acestei încălcări și un prejudiciu, actual sau potențial, cauzat bugetului Uniunii (a se vedea prin analogie Hotărârea din 1 octombrie 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, punctele 50 și 51, precum și Hotărârea din 8 iunie 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, punctele 27 și 29).

24 Prima condiție vizează nu numai încălcările dispozițiilor dreptului Uniunii în sine, ci și ale dispozițiilor de drept național care sunt aplicabile operațiunilor susținute din fondurile structurale ale Uniunii și care contribuie, așadar, la asigurarea punerii în aplicare a dreptului Uniunii referitor la gestionarea proiectelor finanțate din aceste fonduri (Hotărârea din 1 octombrie 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, punctul 52, și Hotărârea din 8 iunie 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, punctul 30).

25 În ceea ce privește a doua condiție, și anume că neregula în cauză își are originea într-un act sau într-o omisiune a unui operator economic, articolul 2 punctul 37 din Regulamentul nr. 1303/2013 definește „operatorul economic” ca fiind orice persoană fizică sau juridică, precum și orice altă entitate care participă la implementarea asistenței din fonduri, cu excepția unui stat membru care își exercită prerogativele în calitate de autoritate publică.

26 A treia condiție prevede că încălcarea dreptului aplicabil de către un operator economic „are sau ar avea ca efect” un prejudiciu la adresa bugetului general al Uniunii. Din însuși modul de redactare a articolului 2 punctul 36 din acest regulament, în special din expresia „ar avea ca efect”, rezultă că deși „neregula”, în sensul acestei dispoziții, nu impune demonstrarea unei incidențe financiare anume asupra bugetului Uniunii, o încălcare a normelor aplicabile constituie o „neregulă”, în măsura în care posibilitatea ca această încălcare să fi avut o incidență asupra bugetului fondului vizat nu poate fi înlăturată (Hotărârea din 6 decembrie 2017, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, C-408/16, EU:C:2017:940, punctele 60 și 61, precum și Hotărârea din 8 iunie 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, punctul 38).

27 Din cele ce precedă rezultă că poate fi calificată drept „neregulă” în sensul articolului 2 punctul 36 din Regulamentul nr. 1303/2013 numai o încălcare care „are sau ar avea” ca efect un prejudiciu la adresa bugetului Uniunii. Prin urmare, această dispoziție se opune ca orice încălcare a dreptului Uniunii sau a dreptului național aplicabil operațiunilor susținute de fondurile structurale ale Uniunii să fie considerată ca producând în mod automat un prejudiciu bugetului Uniunii sau ca fiind întotdeauna susceptibilă să cauzeze un prejudiciu acestui buget, independent de efectele unei asemenea încălcări asupra acestuia din urmă.

28 În al doilea rând, în ceea ce privește determinarea cuantumului corecției financiare, din articolul 143 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1303/2013 reiese că statele membre sunt responsabile în mod prioritar pentru investigarea neregulilor, individuale și sistemice, precum și pentru efectuarea corecțiilor financiare proporționale în raport cu neregularitățile detectate în operațiunile sau în programele operaționale. Aceste corecții constau în anularea totală sau parțială a contribuției publice la un program operațional, aplicându-se criterii referitoare la natura neregulilor, la gravitatea lor, precum și la pierderea financiară care rezultă pentru fondul vizat.

29 Pe de altă parte, din articolul 144 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1303/2013 rezultă că, în cazul în care Comisia concluzionează că un stat membru nu s-a conformat obligațiilor care îi revin în temeiul articolului 143 din acest regulament, ea trebuie să efectueze corecții financiare și să anuleze total sau parțial contribuția Uniunii la programul operațional în cauză, întemeindu-se pe cazuri individuale de nereguli identificate și ținând seama de situația în care o neregulă este sistemică. În cazul în care nu este posibil să se cuantifice cu exactitate valoarea cheltuielilor care prezintă nereguli și care au fost imputate fondurilor, Comisia aplică o corecție financiară forfetară sau extrapolată, cu respectarea principiului proporționalității, ținând seama în special de natura și de gravitatea neregulii. În acest scop, Comisia poate stabili un barem de rate forfetare de corecție aplicabile unor încălcări ale dreptului Uniunii sau ale dreptului național care trebuie să fie calificate drept „nereguli”, în sensul articolului 2 punctul 36 din regulamentul menționat.

30 De asemenea, statele membre au posibilitatea de a stabili un astfel de barem de rate forfetare de corecție în temeiul articolului 143 din Regulamentul nr. 1303/2013, citit în lumina considerentului (120) al acestuia, pentru a asigura securitatea juridică „respectându-se principiul proporționalității”.

31 Pentru a concretiza criteriile aplicabile corecțiilor financiare efectuate pe baza unui barem de rate forfetare de corecție, statele membre pot lua în considerare un document precum Orientările Comisiei din 2019, chiar dacă acestea nu sunt obligatorii pentru ele. La punctul 1.1 din aceste orientări, autorităților statelor membre li se recomandă „să aplice criteriile și ratele de corecție financiară stabilite în prezentele orientări atunci când corectează neregulile detectate de propriile servicii” (a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 iunie 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, punctul 45).

32 Or, din cuprinsul punctului 1.4 din orientările menționate reiese că, în cazul în care nu este posibil să se cuantifice cu precizie implicațiile financiare pentru piața în cauză, aplicarea, prevăzută la articolul 144 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1303/2013, a unei rate forfetare de corecție financiară de 5 %, de 10 %, de 25 % sau de 100 % trebuie totuși să țină seama de natura și de gravitatea neregulii constatate, precum și de pierderea financiară care rezultă din aceasta pentru Fond, astfel încât aplicarea unei asemenea rate să respecte principiul proporționalității (a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 iunie 2023, ANAS, C-545/21, EU:C:2023:451, punctul 46).

33 În plus, deși Comisiei și statelor membre le este permis să se bazeze pe un barem de corecții forfetare, nu este mai puțin adevărat că stabilirea cuantumului final al corecției care trebuie aplicată implică în mod necesar realizarea unei examinări individualizate și detaliate, ținând seama de toate particularitățile care caracterizează neregula constatată în raport cu elementele luate în considerare pentru stabilirea acestui barem și care pot justifica aplicarea unei corecții mai mari sau, dimpotrivă, reduse (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 iulie 2016, Wrocław – Miasto na prawach powiatu, C-406/14, EU:C:2016:562, punctele 48 și 49).

34 Rezultă din ceea ce precedă că, în principiu, cuantumul unei corecții financiare nu trebuie să fie determinat, în mod automat, numai în temeiul unui barem prestabilit de rate forfetare de corecție.

35 În al treilea rând, în măsura în care instanța de trimitere apreciază că aplicarea reglementării naționale în discuție în litigiul principal echivalează, în practică, cu a considera că orice încălcare a normelor de atribuire a contractelor de achiziții publice constituie o „neregulă”, în sensul articolului 2 punctul 36 din Regulamentul nr. 1303/2013, care trebuie sancționată prin aplicarea automată a unei corecții forfetare prestabilite, trebuie amintit că principiul interpretării conforme cu dreptul Uniunii a dreptului național impune în special instanțelor naționale să ia în considerare ansamblul dreptului intern și să aplice metodele de interpretare recunoscute de acesta, pentru a garanta efectivitatea deplină a dreptului Uniunii și pentru a identifica o soluție conformă cu finalitatea urmărită de acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 ianuarie 2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, punctul 27, și Hotărârea din 11 noiembrie 2015, Klausner Holz Niedersachsen, C-505/14, EU:C:2015:742, punctul 34).

36 O instanță națională nu poate considera în mod valabil că se găsește în imposibilitatea de a interpreta o dispoziție națională în conformitate cu dreptul Uniunii doar pentru motivul că această dispoziție a fost interpretată în mod constant într-un sens care nu este compatibil cu dreptul menționat sau este aplicată într-un asemenea mod de autoritățile naționale competente (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 aprilie 2016, DI, C-441/14, EU:C:2016:278, punctul 34, și Hotărârea din 4 martie 2020, Telecom Italia, C-34/19, EU:C:2020:148, punctul 61).

37 Această obligație de interpretare conformă este însă limitată de principiile generale ale dreptului, printre care principiul securității juridice, și nu poate servi drept temei pentru o interpretare *contra legem* a dreptului național (a se vedea în special Hotărârea din 14 ianuarie 2014, Association de médiation sociale, C-176/12, EU:C:2014:2, punctul 39, și Hotărârea din 21 ianuarie 2021, Whiteland Import Export, C-308/19, EU:C:2021:47, punctul 62).

38 Instanței de trimitere îi revine astfel, pe de o parte, sarcina de a examina dacă reglementarea națională în discuție în litigiul principal poate fi efectiv interpretată în sensul că numai încălcările dreptului Uniunii sau ale dreptului național care cauzează sau sunt susceptibile să cauzeze un prejudiciu bugetului Uniunii pot fi calificate drept „nereguli” în sensul articolului 2 punctul 36 din Regulamentul nr. 1303/2013. Îi revine, pe de altă parte, sarcina de a stabili dacă această reglementare permite să se țină seama în special de natura și de gravitatea neregulii și să se aplice o „corecție proporțională”, în sensul articolului 143 alineatul (2) din acest regulament.

39 În ipoteza în care o astfel de interpretare conformă s-ar dovedi imposibilă, trebuie amintit de asemenea că orice instanță națională sesizată în cadrul competenței sale are obligația, în conformitate cu principiul cooperării prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE, să lase neaplicată orice dispoziție a legii naționale contrară dreptului Uniunii direct aplicabil, cum ar fi dispozițiile unui regulament, și să protejeze astfel drepturile pe care acesta le conferă particularilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 septembrie 2010, Winner Wetten, C-409/06, EU:C:2010:503, punctul 55, precum și Hotărârea din 21 ianuarie 2021, Whiteland Import Export, C-308/19, EU:C:2021:47, punctele 31 și 63).

40 Având în vedere motivele care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 143 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1303/2013 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia orice încălcare a normelor de atribuire a contractelor de achiziții publice constituie o „neregulă”, în sensul articolului 2 punctul 36 din acest regulament, care determină în mod automat aplicarea unei corecții financiare al cărei cuantum este determinat în temeiul unui barem prestabilit de rate forfetare de corecție.

Cu privire la cheltuielile de judecată

41 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară:

Articolul 143 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

trebuie interpretat în sensul că

se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia orice încălcare a normelor de atribuire a contractelor de achiziții publice constituie o „neregulă”, în sensul articolului 2 punctul 36 din acest regulament, care determină în mod automat aplicarea unei corecții financiare al cărei cuantum este determinat în temeiul unui barem prestabilit de rate forfetare de corecție.

Semnături